

NR 63/2015

**DECYZJE WYBORCZE POLAKÓW
W EWENTUALNEJ II TURZE WYBORÓW
PREZYDENCKICH**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

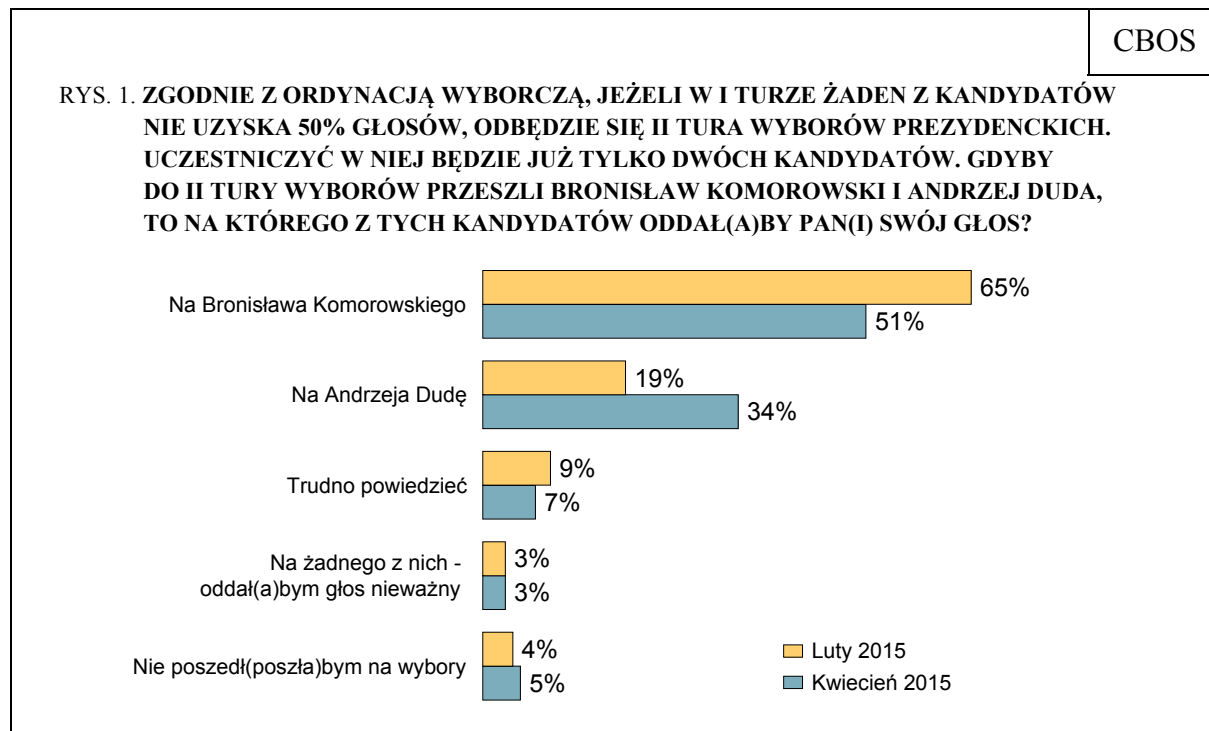
Do wyborów prezydenckich pozostało kilka dni. Niebawem dowiemy się, czy o ich wyniku przesądzi najbliższe głosowanie czy też żaden z kandydatów nie zdobędzie ponad połowy głosów, a więc dojdzie do wyborczej dogrywki w II turze. W kwietniowym badaniu¹, niezależnie od pytania o decyzje wyborcze dotyczące głosowania 10 maja, zapytaliśmy Polaków o ich preferencje w ewentualnej II turze wyborów prezydenckich. Zakładaliśmy zatem, że, po pierwsze, do niej dojdzie, a po drugie – że rywalizować w niej będą prowadzący w sondażach Bronisław Komorowski i Andrzej Duda.

Według kwietniowych deklaracji badanych, a więc składanych jeszcze przed rozstrzygnięciem I tury głosowania, ewentualną II turę wygrałby Bronisław Komorowski. Za reelekcją urzędującego prezydenta gotowa byłaby opowiedzieć się nieco ponad połowa badanych (51%), na kandydata PiS głosowałaby nieco ponad jedna trzecia zdeklarowanych uczestników tych wyborów (34%). Co czternasty ankietowany (7%) nie potrafił powiedzieć, na kogo oddałby swój głos. Niewielka część badanych (3%) nie odnalazłaby się w sytuacji wyboru między tymi dwoma kandydatami i gotowa byłaby świadomie oddać głos nieważny, skreślając ich obu.

Urzędujący prezydent od początku kampanii wyborczej uchodzi za faworyta nadchodzących wyborów. Jednak czas nie działa na jego korzyść. O ile na początku roku prawie dwie trzecie badanych (65%) deklarowało chęć poparcia Bronisława Komorowskiego w ewentualnej II turze, o tyle w kwietniu swój wybór potwierdziła nieco ponad połowa. Z kolei jego konkurent Andrzej Duda zyskał w tym czasie nowych zwolenników – w lutym na kandydata PiS chciała głosować w ewentualnej II turze niespełna jedna piąta wyborców (19%), w kwietniu zaś jedna trzecia. Chociaż, jak widać, przewaga urzędującego prezydenta nad jego głównym rywalem topnieje i jest dziś znacznie mniejsza niż na początku kampanii

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (299) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 16–22 kwietnia 2015 roku na liczącej 1027 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski

wyborczej (spadła z 46 punktów procentowych w lutym do 17 punktów w kwietniu), jednak nadal pozostaje wystarczająco wysoka, by utrzymał on pozycję najbardziej prawdopodobnego zwycięzcy wyborczej dogrywki.

W ewentualnej II turze wyborów Bronisław Komorowski mógłby liczyć na niemal powszechne poparcie elektoratu rodzimej partii – PO. Za jego reelekcją gotowych jest głosować 96% zwolenników tego ugrupowania. Obecnego prezydenta w II turze poparliby w większości także zdeklarowani wyborcy SLD (67%) oraz PSL (63%).

Co oczywiste, poparcie dla Andrzeja Dudy jest zdecydowanie największe w elektoracie PiS. Zwolennicy głównej partii opozycyjnej są jednak w tym względzie nieco mniej jednomyślni niż sympatycy PO. W ewentualnej II turze wyborów na wystawionego przez ich partię kandydata gotowych byłoby zagłosować 85% sympatyków PiS. Prawie co ósmy zwolennik partii Jarosława Kaczyńskiego (13%) w tym decydującym starciu oddałby głos na Bronisława Komorowskiego.

Poza swoim własnym elektoratem Andrzej Duda w największym stopniu mógłby liczyć na głosy zwolenników PSL (32%), w mniejszym stopniu zaś na poparcie wyborców SLD (20%). Pewną szansą Andrzeja Dudy na pozyskanie dodatkowych zwolenników w tej decydującej rywalizacji z urzędującym prezydentem mogliby być licznie reprezentowani ankietowani dystansujący się wobec istniejącego spektrum partii politycznych i z góry

wykluczający swój udział w wyborach parlamentarnych. Chociaż i w tej grupie wygrywa Bronisław Komorowski, jednak proporcje między liczbą jego zwolenników a sympatykami Andrzeja Dudy są stosunkowo bardziej wyrównane. Na Bronisława Komorowskiego chce głosować nieco ponad dwie piąte (43%) programowo niegłosujących, a za Andrzejem Dudą gotowych jest się opowiedzieć 29% badanych z tej grupy.

Tabela 1

Gdyby do II tury wyborów przeszli Bronisław Komorowski i Andrzej Duda, to na którego z tych kandydatów oddał(a)by Pan(i) swój głos?	Elektoraty partii politycznych*				Niegłosujący w wyborach do Sejmu
	PO	PiS	SLD	PSL	
	w procentach				
Na Andrzeja Dudę	3	85	20	32	29
Na Bronisława Komorowskiego	96	13	67	63	43
Trudno powiedzieć	1	2	2	5	11
Na żadnego z nich – oddał(a)bym głos nieważny	0	0	2	0	5
Nie poszedł(poszła)bym na wybory	0	0	9	0	12
	100	100	100	100	100

* Wyróżnione na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Jakie byłyby decyzje wyborcze zwolenników poszczególnych kandydatów z I tury, gdyby doszło do wyborczej dogrywki z udziałem tylko dwóch najlepiej notowanych pretendentów? Co oczywiste, wyborcy zarówno Bronisława Komorowskiego, jak i Andrzeja Dudy pozostaliby przy swym wyborze i głosowaliby na nich także za drugim razem. Wśród relatywnie najbardziej licznych wyborców trójki kandydatów (jednak nie na tyle licznych, by wyniki te miały inny charakter niż tylko orientacyjny) Pawła Kukiza, Magdaleny Ogórek i Janusza Korwin-Mikkego więcej zwolenników ma Andrzej Duda. Ponad połowa wyborców Pawła Kukiza oraz Janusza Korwin-Mikkego w II turze głosowałaby na kandydata PiS, natomiast wśród zwolenników Magdaleny Ogórek połowa poparłaby Bronisława Komorowskiego.

W sumie wyborcy z I tury popierający rywali Bronisława Komorowskiego i Andrzeja Dudy w II turze w większym stopniu zasililiby pierwotny elektorat kandydata PiS niż rzeszę dotychczasowych zwolenników urzędującego prezydenta. Na Andrzeja Dudę w II turze wyborów gotowych byłoby zagłosować 43% wyborców pozostałych kandydatów (łącznie), a na Bronisława Komorowskiego oddałoby swój głos 36% zwolenników innych konkurentów z I tury. Natomiast wyborcy niezdecydowani oraz niegłosujący w I turze, których udział w ewentualnej II turze głosowania jest z reguły mniej pewny, przyznaliby zwycięstwo urzędującemu prezydentowi.

Tabela 2

Deklarujący poparcie w I turze wyborów:	Gdyby do II tury wyborów przeszli Bronisław Komorowski i Andrzej Duda, to na którego z tych kandydatów oddał(a)by Pan(i) swój głos?				
	Na Andrzeja Dudę	Na Bronisława Komorowskiego	Trudno powiedzieć	Oddał(a)bym głos nieważny	Nie poszedł (poszła)bym na wybory
	w procentach				
Bronisława Komorowskiego	2	97	1	0	0
Andrzeja Dudy	98	0	2	0	0
Pawła Kukiza	53	36	0	6	5
Magdaleny Ogórek*	29	50	10	0	11
Janusza Korwin-Mikkego*	52	11	4	30	4
Wyborcy pozostałych kandydatów - łącznie	43	36	4	11	6
Niezdecydowani wyborcy	24	43	31	0	2
Niegłosujący w I turze	0	25	16	17	42

* Ze względu na małą reprezentację zwolenników tych kandydatów w badaniu, wyniki należy traktować ze szczególną ostrożnością

O tym, że majowe głosowanie wygra Bronisław Komorowski, niezmiennie przekonana jest większość Polaków (66% w lutym i tyle samo w kwietniu)². Zatem mimo spadku poparcia dla Bronisława Komorowskiego pozostaje on w opinii ankietowanych najbardziej prawdopodobnym zwycięzcą tegorocznych wyborów. Deklaracje składane w drugiej połowie kwietnia świadczą, że wygrałby także wyborczą dogrywkę, gdyby do niej doszło. Jednak odnotowany w ciągu dwóch miesięcy znaczny spadek liczby zwolenników, a jednocześnie przyrost liczby osób gotowych głosować na jego konkurenta wskazuje, że o wyborcze zwycięstwo urzędującego prezydenta w II turze może nie być tak łatwo, jak się wydawało na początku roku, u progu rozpoczynającej się kampanii wyborczej.

Opracowała

Agnieszka CYBULSKA

² Por. komunikat CBOS „Wybory prezydenckie: pewność głosowania, preferencje niezdecydowanych i przewidywania wyniku wyborów”, kwiecień 2015 (oprac. A. Cybulska).

A N E K S

Tabela 1

		Zgodnie z ordynacją wyborczą, jeśli w I turze żaden z kandydatów nie uzyska 50% głosów, odbędzie się II tura. Uczestniczyć w niej będzie już tylko dwóch kandydatów. Gdyby do II tury wyborów przeszli Bronisław Komorowski i Andrzej Duda, to na którego z tych kandydatów oddał(a)by Pan(i) głos?					Liczba osób
		Na Andrzeja Dudę	Na Bronisława Komorowskiego	Nie wiem	Na żadnego z nich, oddał(a)bym głos nieważny	Nie poszedł(poszła)-bym na wybory	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		34	51	7	3	5	1020
Płeć	Mężczyźni	35	48	7	4	6	494
	Kobiety	33	54	8	2	4	526
Wiek	18-24 lata	30	50	11	5	5	115
	25-34	37	46	3	6	9	201
	35-44	26	54	12	4	4	175
	45-54	37	49	8	1	4	161
	55-64	38	52	3	3	5	181
	65 lat i więcej	33	54	9	0	3	187
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	48	8	1	5	407
	Miasto do 19 999	29	55	7	3	5	155
	20 000 - 99 999	29	54	8	4	5	179
	100 000 - 499 999	35	48	7	4	6	175
	500 000 i więcej mieszk.	32	52	3	7	6	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	35	49	9	1	7	211
	Zasadnicze zawodowe	39	45	9	1	6	250
	Średnie	30	53	6	4	6	313
	Wyższe	32	55	6	5	2	246
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	56	8	6	3	120
	Średni personel, technicy	38	43	6	8	5	59
	Pracownicy adm.-biurowi	42	47	5	2	4	85
	Pracownicy usług	27	60	8	1	5	68
	Robotnicy wykwalifikowani	31	47	10	3	9	115
	Robotnicy niewykwalifik.	32	54	8		6	48
	Rolnicy	48	41	6	4	1	34
	Pracujący na własny rach.	18	64	2	13	3	35
	Bezrobotni	44	36	5	1	13	84
	Emeryci	34	56	7	1	2	197
	Renciści	31	51	9	3	6	61
	Uczniowie i studenci	36	50	7	2	6	64
	Gospodynie domowe i inni	31	50	9	3	7	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	42	42	11		5	128
	Od 650 do 999 zł	31	58	7	2	2	147
	Od 1000 do 1399 zł	38	48	6	4	4	188
	Od 1400 zł do 1999 zł	30	59	7	3	1	134
	2000 zł i więcej	35	52	3	5	6	172
Ocena własnych war. mater.	Złe	41	40	8	3	7	123
	Średnie	37	48	9	2	5	446
	Dobre	29	57	6	4	5	451
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	49	32	12	7	1	54
	Raz w tygodniu	42	47	6	2	2	452
	1-2 razy w miesiącu	33	54	7	1	4	158
	Kilka razy w roku	23	60	8	2	7	210
	W ogóle nie uczestniczy	18	52	6	8	15	134
Poglądy polityczne	Lewica	21	71	2	3	2	133
	Centrum	28	60	7	2	3	341
	Prawica	53	38	3	3	3	325
	Trudno powiedzieć	23	44	16	4	13	221